

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122011076
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3122011076.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. januára 2023 prejednal sťažnosť odsúdeného

O. L.,
nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom Y. S., B. XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37PP/308/2022 zo dňa 24.10.2022 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/143/208 zo dňa 12.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/54/2019 zo dňa 06.08.2019, právoplatným dňa 04.05.2021, bol O. L. odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0T/132/2015 zo dňa 23.10.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0T/132/2015 zo dňa 23.10.2019 (rozhodnutie o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia) pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. v trvaní 12 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že nie je postarané o jeho maloleté deti, nakoľko ich opustila ich matka. Najstaršia dcéra porodila, taktiež potrebuje materiálnu a psychickú pomoc. Záverom uviedol, že nechce, aby trpela jeho rodina.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienené prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený spĺňa len formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej výmery trestu odňatia slobody, pričom u neho nie je splnená ani jedna materiálna podmienka. Prvá materiálna podmienka spočíva v polepšení sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Na očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po prepustení na slobodu je založená druhá materiálna podmienka.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje už súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode.

Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného nedošlo k adekvátnej náprave. Ako vyplýva z hodnotenia vypracovaného ústavom na výkon trestu sa odsúdený až na drobné závažnosti s dodržiavaním ústavného poriadku síce slušne správal a plnil príkazy a nariadenia na požadovanej úrovni, ale jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti je naďalej len čiastočne kritický. Takýto postoj odsúdeného nemôže byť prejavom polepšenia, keď si svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní väčšej časti uloženého trestu odňatia slobody dostatočne vážne neuvedomuje. Odsúdený je vo výkone trestu pasívny. Rovnako tak pasivita odsúdeného vyplýva aj z nedostatočnej komunikácie s rodinou. Riziko recidívy bolo vyhodnotené ako vysoké, resocializačná prognóza ako menej priaznivá. Ústav preto neodporučil jeho podmiennečné prepustenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Krajský súd považuje nápravu odsúdeného za sťaženuú. Takýto záver vyplynul aj z hodnotenia osoby odsúdeného, ako aj charakteru a spôsobu závažnej trestnej činnosti, pre ktorú sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený bol doposiaľ 7 -krát súdne trestaný a je už druhýkrát vo výkone trestu, pričom už bol aj z výkonu trestu podmiennečne prepustený. Napriek uvedenému sa odsúdený opakovane dopúšťal trestnej činnosti, t. j. šancu, ktorú už raz v minulosti dostal odsúdený nevyužil, a riadny život ani po jeho podmienenom prepustení nevedol.

Tu správne súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že odsúdený je opakovane súdne trestaný za obdobnú trestnú činnosť, najprv za nebezpečné vyhrážanie až následne týranie blízkej osoby a zverenej osoby, ktorých sa dopustil voči svojim najbližším, družke a synovi. Predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. V jeho neprospech tak svedčí trestná minulosť, jeho opakované zlyhania pri plnení si svojich povinností. Odsúdený si nezobral z minulosti potrebné ponaučenie. Uvedené zistenia jednoznačne svedčia o tom, že odsúdený nevyužil šancu preukázať, že ďalší výkon trestu odňatia slobody u neho nie je potrebný, a že doterajší výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody splnil svoj účel.

Záverom krajský súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa konštatuje, že odsúdený síce prejavuje snahu postarať sa a zabezpečiť svoje deti, avšak odsúdený už takúto šancu dostal a túto nevyužil.

Protiprávneho konania sa voči svojim najbližším znovu dopúšťal, pričom ani aktuálne si svoju protiprávnu činnosť dostatočne neuvedomuje, keď na výsluchu uviedol, že zvažuje podať návrh na obnovu konania. Jeho rodina teda trpela práve v dôsledku jeho konania.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného tak spolu s vyššie uvedenými okolnosťami podľa názoru krajského súdu nedávajú dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. Aj preto sa krajskému súdu javí riziko jeho recidívy ako veľmi pravdepodobné.

Účelom trestu je aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadeného trestu odňatia slobody, aby ho ďalej vykonával.

Z vyššie konštatovaných dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.